

Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond

Svar på §36-spørgsmål nr. 2010-232

3. november 2010
Sagsnr. 2010-041054
Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: bmp@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kære Aleqa Hammond

Du har i medfør af § 36 i Landstingets forretningsorden stillet følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

"Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at tage for at genoprette en konstruktiv dialog med SIK og GA omkring overholdelsen af den grønlandske næringslov og deres opfordring om at Inatsisartut stemmer imod indførelsen af bruttoskat for udenlandsk arbejdskraft inden for råstofområdet? "

I din begrundelse for spørgsmålet henviser du til indholdet i et brev af 16. september 2010 fra Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) og SIK til medlemmerne af Inatsisartut. I dette brev giver de 2 organisationer udtryk for, at de forgæves har forsøgt at få en konstruktiv dialog med Naalakkersuisut omkring overholdelse af den grønlandske næringslov.

Naalakkersuisut er ikke enig i, at der ikke har været ført en dialog, men det er derimod rigtigt, at man ikke på alle områder har den samme opfattelse som de 2 organisationer, hvilket også er tilfældet med hensyn til spørgsmålet om den rette fortolkning af råstofloven og næringsloven.

Allerede ved brev af 22. februar 2010 fra Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer og Medlem af Naalakkersuisut for Finansier som svar på et brev af 16. februar 2010 fra de to organisationer blev disse oplyst følgende vedrørende fortolkning af næringsloven og råstofloven:

"Mineralefterforskning, minedrift og øvrige råstofaktiviteter reguleres af råstofloven, der tager endeligt stilling til, hvilke krav der skal opfyldes for at få en tilladelse til, som selskab eller privat person, at udøve råstofaktiviteter i Grønland. Bestemmelsen i § 87 stk. 2 i råstofloven har følgende ordlyd:

"Stk. 2. Tilladelse efter denne inatsisartutlov fritager dog for opfyldelse af krav om arealtildeling i og uden for tilladelsesområdet til bygninger og anlæg, jf. dog § 47 stk. 4. En tilladelse efter denne inatsisartutlov giver ligeledes ret til at udføre aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen, samt andre aktiviteter i direkte forbindelse dermed."

Det betyder, at Naalakkersuisuts godkendelse samtidig vil være en tilladelse til at bruge det pågældende areal på den godkendte måde efter areallovgivningen. En tilladelse efter råstofloven giver ligeledes ret til at udføre den pågældende aktivitet, samt aktiviteter i direkte forbindelse dertil efter næringslovgivningen, i det omfang aktiviteten er blevet godkendt som led i den samlede myndighedsbehandling."

Dette svar passede øjensynligt ikke GA, der fortsat i pressen samt i en række skrivelser til Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer samt til administrationen i Selvstyret gav udtryk for den opfattelse, at udenlandske virksomheder beskæftiget med råstofaktiviteter opererer i strid med landstingslov om næringsvirksomhed i Grønland (næringsloven), og at Naalakkersuisut bevidst skulle tilsidesætte den lovgivning Inatsisartut har vedtaget.

Med mit brev af 10. maj 2010 til GA og SIK blev ønsket om dialog endnu engang bekræftet. Brevet blev afsluttet således:

"Som vi tidligere har meddelt ønsker Naalakkersuisut at bevare den gode dialog og samarbejde med organisationerne og vi vil være åbne for forslag og gode ideer til fremme af råstofsektoren på en sådan måde, at grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder får størst mulig gavn heraf, men det kræver, at I kommer op med nogle noget bedre og gennemtænkte ideer, end blot nogle mere eller mindre faktisk løst funderede meninger og om det ene eller andet forhold indenfor råstofbranchen.

De af GA foreslåede modeller vil helt åbenlyst føre til, at omkostningsniveauet inden for råstofbranchen vil stige betydeligt, og dermed underminerer Naalakkersuisuts målsætning om en langsigtet opbygning af nye erhvervssektorer i Grønland. Dette vil også være til skade for GA's egne medlemmer."

Af Inatsisartuts lovudvalgs betænkning til råstofloven fremgår det, at råstofloven indstilles til vedtagelse med det formål, at kravene til udenlandske underleverandører og anvendelse og definition af grønlandske virksomheder varetages gennem råstofloven og ikke efter næringsloven.

I Inatsisartuts lovudvalgs betænkning vedrørende lovforslaget anføres følgende om råstoflovens formål, sikringen af samfundsmæssigt udbytte og balancen mellem forskellige interesser og hensyn:

"Råstoflovgivningens formål - en vanskelig balancegang

Set fra et overordnet perspektiv skal råstoflovgivningen tjene flere formål: Den skal sikre grundlaget for råstofaktiviteter her i landet, i form af rammer, som gør det interessant for mine- og olieselskaber at investere i efterforskningsprojekter. Den skal sikre, at det grønlandske samfund får et økonomisk udbytte, og herunder også gerne et beskæftigelsesmæssigt udbytte, af råstofaktiviteter her i landet. Og endelig skal den sikre, at råstofaktiviteterne ikke påfører miljøet - og herunder ikke mindst den meget sårbare arktiske natur - uoprettelig skade.

Disse hensyn er til dels modsatrettede: Større krav til samfundets udbytte og til beskyttelse af miljøet, gør det mindre attraktivt for mine- og olieselskaber at in-

vestere i efterforskningsprojekter. Der er således tale om en vanskelig balancegang.

Lovforslaget fastsætter de overordnede rammer for denne balancegang. Inden for disse rammer vil det være op til Naalakkersuisut at lave udfyldende bestemmelser i form af bekendtgørelser, standardvilkår og modeltilladelser m.v.

...

Sikring af samfundsmæssigt udbytte

Ligesom hensynet til vort miljø ikke bør tilsidesættes, bør samfundet også i videst mulig udstrækning sikres en økonomisk og beskæftigelsesmæssig gevinst i relation til råstofaktiviteter. De vilkår, som skal sikre Grønlands økonomiske og beskæftigelsesmæssige interesser, bør dog - i sagens natur - ikke skærpes i en sådan grad, at olie- og mineselskaber mister interessen for efterforskning i Grønland. Det ville ikke styrke vort land - hverken økonomisk eller beskæftigelsesmæssigt.

Hvad der kan anses for passende krav må nødvendigvis ændre sig over tid, og her giver en rammelov som den foreliggende et råderum for tilpasning til udviklingen."

Det følger således af råstoflovens formål, § 1 og forarbejderne dertil, at loven skal sikre en række forskellige forhold, herunder en hensigtsmæssig råstofudnyttelse og regulering af råstofaktiviteter samt en forsvarlig ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Sikringen af de forskellige forhold skal ske på grundlag af en samlet vurdering og afvejning (balancering) af de forskellige forhold, herunder selvstyrets, udenlandske råstofvirksomheders og grønlandske virksomheders interesser.

Som omtalt ovenfor følger det af råstofloven - herunder dens formål, karakter af samlet regulering af råstofområdet og §§ 1, 3 og 87, stk. 3, 2. pkt. - at råstofaktiviteter og tilknyttede aktiviteter først og fremmest reguleres af råstofloven og råstoftilladelser, og at loven og tilladelserne generelt har forrang frem for andre love og regler vedrørende sådanne aktiviteter. Desuden følger det af råstofloven, at råstofmyndigheden (Råstofdirektoratet) foretager en samlet og integreret myndighedsbehandling af sådanne aktiviteter, og at dette sker på grundlag af råstofloven, råstoftilladelser og andre love og regler vedrørende sådanne aktiviteter.

Dette er i overensstemmelse med - og udtryk for en videreførelse af - principperne og myndighedspraksis efter den tidligere danske råstoflov.

Råstofmyndighederne for Grønland har gennem mange år lagt til grund, at udenlandske virksomheder må udføre aktiviteter omfattet af råstoftilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Desuden har råstofmyndighederne fulgt en myndighedspraksis i overensstemmelse dermed. Dette gælder for den danske råstofforvaltning for Grønland indtil 1998, for Råstofdirektoratet, landsstyret og regeringen 1998-2009 og for Råstofdirektoratet og Naalakkersuisut fra 1. januar 2010.

Betingelserne for anvendelse af udenlandske virksomheder som underleverandører til råstofaktiviteter er dermed endeligt fastlagt i råstofloven.

Råstofloven stiller væsentligt strengere krav til, hvornår en virksomhed kan betragtes som grønlandsk end næringsloven. Næringsloven stiller kun krav om, at der skal oprettes en filial, hvilket i langt de fleste tilfælde kan klares via en filialbestyrer, der således alene agerer postkasse i forhold til det pågældende selskab.

Et krav om, at udenlandske underleverandører skal pålægges at oprette en filial i Grønland, hvor disse alene udfører en konkret opgave af begrænset varighed, på baggrund af en godkendelse fra Naalakkersuisut, hvor det ikke har været muligt at få en grønlandsk virksomhed til at udføre opgaven, må antages at være i strid med råstofloven.

Desuden vil kravet i råstoflovens § 18 om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft og virksomheder, i så fald let kunne omgås ved udpegnings af en filialbestyrer, der således alene agerer postkasse (stråmand) i forhold til det pågældende selskab. Herved bliver råstoflovens krav om anvendelse af grønlandske virksomheder med en reel tilknytning til det grønlandske samfund udvandet og formålet svækket.

En konsekvens af GA's udlægning af næringsloven og modstand mod udenlandske virksomheders adgang til at deltage i udviklingen af råstofsektoren vil videre være, at en lang række efterforskningsaktiviteter ikke vil blive udført på grund af manglende lokal kapacitet især indenfor boringer og seismik.

Som et eksempel kan nævnes, at der ikke er påbegyndt efterforskning efter kulbrinter på den canadiske side af Baffin Strædet på grund af, at der ikke er indsamlet seismiske data i nær samme omfang som på den grønlandske side, idet den internationale seismiske industri udelukkes fra canadiske farvande af nationale protektionistiske grunde. Grønland har hidtil ført en meget åben politik i forhold til den internationale seismiske industri, hvilket har ført til meget stor aktivitet på området 100 % finansieret af industrien selv. Tilsvarende ville det ej heller være muligt at opretholde det nuværende høje efterforskningsniveau på land efter mineraler, hvis der ikke var adgang til det grønlandske marked for især de canadiske boreselskaber.

En ændring som følge af GA's ønsker vil medføre, at råstoflovens § 18, samt definitioner af grønlandske virksomheder i Råstofdirektoratets modeltilladelser og råstoflovens kapitel 16, om vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed samt § 87 skal ændres og eventuelt udgå, idet reglerne ikke vil have nogen effekt, når man kan omgå definitionen af en grønlandsk virksomhed alene via en filial med en filialbestyrer.

På vegne af Naalakkersuisut er der videre blevet indhentet en uafhængig advokatvurdering af udenlandske virksomheders udførelse af råstofaktiviteter fra advokatfirmaet Bech-Bruun, der i et notat af 10. oktober 2010 drager følgende tre hovedkonklusioner:

”

1. *En udenlandsk virksomhed, der er rettighedshaver efter en tilladelse til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, må udføre aktiviteter omfattet af tilladelsen, selv om virksomheden ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven.*

2. *En rettighedshaver efter en sådan tilladelse må anvende en udenlandsk virksomhed til udførelse af aktiviteter omfattet af tilladelsen, selv om virksomheden ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven.*
3. *En udenlandsk virksomhed, der har indgået aftale med en rettighedshaver om udførelse af aktiviteter omfattet af tilladelsen, må udføre aktiviteterne, selv om virksomheden ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven."*

Advokatfirmaet Bech-Bruun lægger i vurderingens sammenfatning følgende væsentlige forhold til grund for disse konklusioner:

"

1. *Råstoflovens § 18, stk. 2, indeholder udførlige regler om rettighedshaveres adgang til anvendelse af udenlandske virksomheder ved udførelse af råstofaktiviteter. Efter disse regler kan en rettighedshaver anvende udenlandske virksomheder, medmindre tilladelsen indeholder krav om anvendelse af grønlandske virksomheder. Selv om en tilladelse indeholder en sådant krav, følger det endvidere af disse regler, at rettighedshaveren kan anvende udenlandske virksomheder, hvis grønlandske virksomheder ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende. Reglerne er en del af råstoflovens samlede råstofordning, der regulerer alle væsentlige forhold vedrørende råstofaktiviteter og generelt har forrang frem for andre love om forhold vedrørende råstofaktiviteter. Det må således følge af reglerne i § 18, stk. 2, at udenlandske virksomheder må udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven.*
2. *Det fremgår af råstoflovens § 87, stk. 2, 2. pkt., og lovforslagets bemærkninger til denne regel, at en tilladelse efter loven ligeledes indebærer tilladelse til at udføre aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen, efter bl.a. "næringslovgivningen". Det må således også følge af denne regel, at udenlandske virksomheder må udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven.*
3. *Rettighedshavere efter råstoffilladelser vil kunne blive påført betydelige yderligere omkostninger, ulemper og risici, hvis Naalakkersuisut måtte bestemme, at udenlandske virksomheder fremover ikke længere må udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelserne, medmindre virksomhederne også opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Naalakkersuisut vil da kunne blive mødt med betydelige erstatningskrav fra rettighedshaverne, der har foretaget og fremover vil foretage meget betydelige investeringer i råstofaktiviteter i Grønland.*
4. *Det følger af råstoflovens formål og § 1, at lovens skal sikre en række forskellige forhold, herunder en hensigtsmæssig råstofudnyttelse og regulering af råstofaktiviteter samt en forsvarlig ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed. Sikringen af de forskellige forhold skal ske på grundlag af en samlet vurdering og afvejning (balancering) af de forskellige forhold, herunder selvstyrets, udenlandske råstofvirksomheders og grønlandske virksomheders interesser.*
5. *Det følger af råstoflovens formål og §§ 1 og 3, at der ved loven tilstræbes en hensigtsmæssig regulering af alle væsentlige forhold vedrørende aktiviteter om-*

fattet af råstoftilladelser. Reguleringen fastsættes generelt af råstofloven og Naalakkersuisut inden for lovens rammer.

6. Råstofloven er en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for forvaltningen af råstofaktiviteter. Inden for disse rammer er Naalakkersuisut bemyndiget til at fastsætte de relevante bestemmelser. Det kan bl.a. ske i bekendtgørelser, standardvilkår for tilladelser og vilkår for konkrete tilladelser. Den tidligere danske råstoflov fungerede på tilsvarende måde som en rammelov for reguleringen af råstofområdet.
7. Efter råstoflovens § 3 foretager råstofmyndigheden (Råstofdirektoratet) en samlet og integreret myndighedsbehandling af alle forhold vedrørende råstofaktiviteter og andre tilknyttede aktiviteter. Det sker på grundlag af bl.a. råstofloven, råstoftilladelser og andre love og regler af betydning derfor. Det samme fulgte af principperne og myndighedspraksis efter den tidligere danske råstoflov.
8. Efter råstoflovens § 16, stk. 2, kan en tilladelse til efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer (bortset fra en småskalatilladelse) kun meddeles til et aktieselskab, der som hovedregel skal have hjemsted i Grønland. Bortset fra § 16, stk. 2, (og reglerne om småskalatilladelser) indeholder råstofloven ikke regler om, at en rettighedshaver skal være en grønlandsk virksomhed og dermed ikke kan være en udenlandsk virksomhed. Det følger således af råstofloven, at udenlandske virksomheder kan være rettighedshavere efter forundersøgelsestilladelser og efterforskningstilladelser. Det følger endvidere af råstofloven, at udenlandske virksomheder, der er rettighedshavere efter råstoftilladelser, som udgangspunkt gerne selv må udføre alle aktiviteter omfattet af tilladelserne.
9. Råstoflovens § 18, stk. 2, indeholder udførlige regler om rettighedshaveres adgang til anvendelse af udenlandske virksomheder ved udførelse af råstofaktiviteter. Efter disse regler kan en rettighedshaver anvende udenlandske virksomheder, medmindre tilladelsen indeholder krav om anvendelse af grønlandske virksomheder. Selv om en tilladelse indeholder en sådant krav, følger det endvidere af disse regler, at rettighedshaveren kan anvende udenlandske virksomheder, hvis grønlandske virksomheder ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende.
10. I modeltilladelserne for efterforskning og udnyttelse af kulbrinter fastslås i pkt. 2102, at rettighedshaveren ved udførelse af aktiviteter i henhold til tilladelsen som udgangspunkt skal anvende grønlandske virksomheder. Efter pkt. 2102 kan rettighedshaveren dog anvende udenlandske virksomheder, hvis grønlandske virksomheder ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende. Tilsvarende bestemmelser findes i pkt. 1302 i standardvilkårene for forundersøgelsestilladelser vedrørende kulbrinter. Stort set tilsvarende bestemmelser findes ligeledes i pkt. 1302 i standardvilkårene for henholdsvis forundersøgelsestilladelser og efterforskningstilladelser vedrørende mineraler.
11. Efter råstoflovens § 84, stk. 2, kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser om udførelse af aktiviteter omfattet af råstoftilladelser og om sådanne aktiviteter samfundsmæssige bæredygtighed. På grundlag deraf har Råstofdirektoratet

fastsat en vejledning om vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed og indgåelse af en slags socioøkonomisk aftale (Impact and Benefit Agreement).

12. Det følger af råstofloven - herunder dens formål, karakter af samlet regulering af råstofområdet og §§ 1, 3 og 87, stk. 3, 2. pkt. - at råstofaktiviteter og tilknyttede aktiviteter først og fremmest reguleres af råstofloven og råstoffilladelser, og at loven og tilladelserne generelt har forrang frem for andre love og regler vedrørende sådanne aktiviteter. Desuden følger det af råstofloven, at råstofmyndigheden (Råstofdirektoratet) foretager en samlet og integreret myndighedsbehandling af sådanne aktiviteter, og at dette sker på grundlag af råstofloven, råstoffilladelser og andre love og regler vedrørende sådanne aktiviteter. Dette er i overensstemmelse med - og udtryk for en videreførelse af - principperne og myndighedspraksis efter den tidligere danske råstoflov.
13. Råstofmyndighederne for Grønland har gennem mange år lagt til grund, at udenlandske virksomheder må udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Desuden har råstofmyndighederne fulgt en myndighedspraksis i overensstemmelse dermed. Dette gælder for den danske råstofforvaltning for Grønland indtil 1998, for Råstofdirektoratet, landsstyret og regeringen 1998-2009 og for Råstofdirektoratet og Naalakkersuisut fra 1. januar 2010.
14. Det må følge af de ovennævnte forhold, at råstofloven har forrang frem for næringsloven, i det omfang der måtte være uoverensstemmelse mellem de to love. Udenlandske virksomheder må således have ret til at udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Det kan dog i stedet følge af råstofloven eller en råstoffilladelse, at aktiviteter omfattet af tilladelsen kun må udføres af en grønlandsk virksomhed.
15. Efter råstoflovens § 87, stk. 2, 2. pkt., indebærer en tilladelse efter loven ligeledes tilladelse til at udføre aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen, samt andre aktiviteter i direkte forbindelse dermed. I lovforslagets bemærkninger til denne regel anføres:

"En tilladelse efter dette forslag giver ligeledes ret til at udføre den pågældende aktivitet, samt aktiviteter i direkte forbindelse dertil efter næringslovgivningen, i det omfang aktiviteten er blevet godkendt som led i den samlede myndighedsbehandling."
16. Det må således følge af § 87, stk. 2, 2. pkt., at udenlandske virksomheder må udføre aktiviteter omfattet af råstoffilladelser, selv om virksomhederne ikke opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Det må gælde, uanset om de udenlandske virksomheder er rettighedshavere eller udfører aktiviteter for rettighedshavere (efter aftale derom).
17. Næringslovens § 1, stk. 3, fastslår, at loven ikke gælder "for brætsalg eller for næringsvirksomhed ved fiskeri, fangst, jagt, landbrug eller kunsthåndværk og lignende." I lovforslagets bemærkninger til denne regel anføres:

"Til stk. 3:

Med næringsvirksomhed ved fiskeri, fangst, jagt og landbrug menes virksomhed omfattet af Landstingslov om Fiskeri, Landstingslov om Fangst og Jagt og Landstingslov om Landbrug."

18. *Det følger således at § 1, stk. 3, at loven ikke gælder for nogle bestemte områder for næringsvirksomhed, som reguleres af særlige (samlede) regelsæt for aktiviteter på områderne. Det taler for, at loven heller ikke gælder for råstofområdet, som reguleres af det særlige (samlede) regelsæt for råstofaktiviteter og tilknyttede aktiviteter i råstofloven.*
19. *Grunden til, at råstofvirksomhed eller råstofaktiviteter ikke nævnes i næringslovens § 1, stk. 3, må bl.a. være, at lovgivningskompetencen på råstofområdet ikke var overtaget af hjemmestyret, da næringsloven blev vedtaget i 2001. Det må dermed allerede have fulgt af hjemmestyrelovens regler om hjemmestyrets lovgivningskompetence, at næringsloven ikke fandt anvendelse på råstofområdet, og at råstofloven under alle omstændigheder ville have forrang frem for næringsloven, i det omfang der måtte være overlap mellem lovenes anvendelsesområder og uoverensstemmelser mellem deres regler. Næringslovens § 1, stk. 1, må som udgangspunkt fortolkes i overensstemmelse dermed.*
20. *Det må således som udgangspunkt følge af næringslovens § 1, stk. 1 og/eller stk. 3, at loven ikke finder anvendelse på råstofaktiviteter og tilknyttede aktiviteter omfattet af råstoftilladelser. Det fremgår hverken af råstofloven eller dens forarbejder, at anvendelsesområdet for næringsloven blev udvidet til også at omfatte råstofområdet, da selvstyret overtog området i 2009. Det modsatte må derimod anses for at følge af råstoflovens formål og bl.a. §§ 1, 3 og 87, stk. 2, 2. pkt.*
21. *Rettighedshavere efter råstoftilladelser vil kunne blive påført betydelige yderligere omkostninger, ulemper og risici, hvis Naalakkersuisut måtte bestemme, at udenlandske virksomheder fremover ikke længere må udføre aktiviteter omfattet af råstoftilladelserne, medmindre virksomhederne også opfylder betingelserne for næringsdrift i næringsloven. Naalakkersuisut vil da kunne blive mødt med betydelige erstatningskrav fra rettighedshaverne, der har foretaget og fremover vil foretage meget betydelige investeringer i råstofaktiviteter i Grønland."*

Det følger derfor entydigt af de forhold, der er påpeget i advokatvurderingen, at råstofloven har forrang frem for næringsloven i det omfang der måtte være uoverensstemmelse mellem de to love. Naalakkersuisut kan derfor i det hele afvise den påstand, at næringslovgivningen tilsidesættes indenfor råstofområdet som helt og aldeles grundløs.

For god ordens skyld skal det bemærkes, at en udenlandsk virksomhed, der udfører aktiviteter omfattet af råstofloven, naturligvis, i lighed med grønlandske virksomheder, skal opfylde betingelserne for næringsdrift i næringsloven, såfremt virksomheden vil påbegynde erhvervsaktiviteter i Grønland, der ikke er omfattet af råstoftilladelser.

Under Inatsisartuts behandling af dagsordenspunkt EM2010/63 konkluderede Formanden for Naalakkersuisut i sin sammenfatning af Inatsisartuts forespørgselsdebat, at Naalakkersuisut var enig i en målsætning om at herboende arbejdsgivere sikres flest mulige opgaver ved offentlige licitationer og i forbindelse med råstof- og olieudvinding. Formanden for Naalakkersuisut påpegede dog samtidig, at dette ikke opnås ved fastholdelse af bureaukratiske regler og kunstige barrierer, der som den nugældende næringslov virker fremmende for stråmandsvirksomhed uden reelt at give grønlandske virksomheder bedre konkurrencevilkår.

I stedet fandt Formanden for Naalakkersuisut, at der er behov for en modernisering af erhvervslovgivningen og konkret vil Naalakkersuisut derfor arbejde for, at der på forårs-samlingen 2011 fremsættes forslag til en revidering af næringslovgivningen med en ophævelse af den gældende næringslov fra 2001.

Med hensyn til GA's opfordring til, at Inatsisartut stemmer imod indførelse af bruttoskat for udenlandsk arbejdskraft indenfor råstofområdet, har GA som høringspart afgivet et hørings svar til forslaget til ændring af inatsisartutlov om indkomstskat. I et uddrag af Naalakkersuisuts kommentarer til hørings svaret fremgår blandt andet følgende:

Naalakkersuisut kan ikke tilslutte sig GAs betragtninger vedrørende bruttoskatteordningens betydning for incitamentsstrukturer og konkurrenceevne. Lønninger aftales enten kollektivt (dvs. ved overenskomster) eller individuelt.

Indenfor lavtløns- og mellemindkomstområdet er det almindeligt at lønningerne fastsættes ved overenskomster. I Grønland gælder det eksempelvis uaglærte og HK området, hvis interesser varetages af SIK. Alle ansatte, der omfattes af en sådan overenskomst, aflønnes i henhold til overenskomstens regler, uanset om de pågældende kommer her fra landet eller ude fra. I forhold til lønomkostningerne har arbejdsgiverne således ingen fordel af at ansætte udefra kommende arbejdskraft frem for grønlandsk arbejdskraft i disse tilfælde. Tværtimod vil ansættelse af udefra kommende arbejdskraft kunne påføre arbejdsgiveren yderligere omkostninger til rejser, bohaveflytning m.v.

Individuelle løn aftaler er mest udbredte indenfor højt lønsområdet. Størrelsen af lønningerne er i disse tilfælde markedsbestemt. Da lønningerne er markedsbestemt, vil en arbejdsgivers udgifter til ansættelse af en medarbejder være den samme, uanset om medarbejderen kommer fra Grønland eller ude fra (bortset fra eventuelle meromkostninger i forbindelse med ansættelsen).

Der er således ikke grundlag for at antage, at en bruttoskatteordning vil bevirke en svækkelse af grønlandske virksomheders konkurrenceevne.

For en grønlandsk medarbejder på overenskomst medfører en bruttoskatteordning ingen ændring i incitamentet til at søge ansættelse inden for de sektorer som berøres. På lavtløns- og mellemindkomstområdet vil det i udgangspunktet desuden være en økonomisk fordel ikke at være ansat under bruttoskatteordningen.

På højt lønsområdet kan det imidlertid være forbundet med økonomiske fordele for en medarbejder at være omfattet af bruttoskatteordningen. Når Naalakkersuisut alligevel

har besluttet at fremsætte dette forslag, skal det ses i sammenhæng med de fordele, som er forbundet med en bruttoskatteordning på de omhandlede områder.

Indenfor dele af råstofområdet er det meget almindeligt at benytte "vandrende" medarbejdere, som i en periode arbejder i et land, i en anden periode i et andet land, i en tredje periode et tredje land o.s.v. Disse til tider højt specialiserede medarbejdere kan af naturlige årsager ikke bruge betydelige ressourcer på at sætte sig ind i de pågældende landes (meget) forskellige skattesystemer og overlader derfor hele skatteopgaven til arbejdsgiveren og modtager en aftalt nettoløn fra arbejdsgiveren.

En anden ofte fremført påstand fra GA's side er den, at udenlandske selskaber beskæftiget i råstofsektoren ikke betaler skat i Grønland. Som den eneste branche i Grønland er der en særlig indberetningspligt for alle rettighedshavere efter råstofloven. Indberetningspligten omfatter oplysninger om kontraktsummer med underentreprenører og oplysninger om lønninger til de enkelte medarbejdere for at sikre indeholdelse af A-skatter og sikre registrering i Grønlands Erhvervsregister af selskaber beskæftiget indenfor råstofsektoren.

Jeg håber hermed, at spørgsmålet er tilstrækkeligt belyst, men jeg står naturligvis til rådighed for besvarelse af eventuelle uddybende spørgsmål og mere information, hvis du måtte finde behov herfor.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen

